

Maankohoaminen | 1

Maankohoaminen

TEHTÄVÄT/FAKTA / Taso 1

Maankohoaminen | 1

Maankohoaminen

Rannikolla tapahtuu koko ajan muutoksia. Näetkö eroja valokuvien välillä? Kuva: Emil Nordenmark, Leif Söderström

1.

Pohdi kysymyksiä.

Vastauksia ei tarvitse tietää.

- Oletko aikaisemmin kuullut maankohoamisesta?
- Mitä se mahtaa tarkoittaa?

2.

Lue maankohoamisesta kertova teksti.

Näytä opettajan antamien esineiden avulla, mitä maankohoaminen on.

3.

Esittele työsi muille.

Kerro seuraavista asioista:

- Kuinka paksu mannerjää oli täällä?
- Kuinka pitkään jääkerros painoi maata?
- Kuinka paljon maa kohoaa vuodessa?

Maankohoaminen | 1

Maankohoaminen

Kartaan on merkitty valkoisella värillä alue, joka oli 20 000 vuotta sitten jään peitossa.

KUVITUS: Rosanna Telaranta

Maankohoaminen näyttää siltä kuin vesi katoaisi. KUVA: Malin Henriksson

20 000 vuotta sitten kukaan meistä ei ollut vielä syntynyt. Oli paljon kylmempi kuin nyt, ja siksi kaikkialla oli jäätä. Täällä jääkerros oli kolme kilometriä (3 000 metriä) paksu. Olet ehkä joskus kävellyt kolme kilometriä? Kuvittele välimatka, mutta pystysuorassa.

Jää oli niin paksua, ettei maaperä jaksanut kannatella sitä. Loppujen lopuksi maankuori vajosi, aivan kuin painaisi kumipalloa. Maankuori vajosi noin kilometrin (1 000 metriä). Kun jää sulii, se keveni ja maa alkoi vähitellen kohota.

Tätä tarkoittaa maankohoaminen. Nykyisin maa kohoaa noin yhdeksän millimetriä vuodessa. Se on alle senttimetrin, mutta monen vuoden jälkeen havaittavissa. Kysy joltakulta vanhemmalta ihmiseltä, miltä rannassa näytti hänen lapsuudessaan. Vanhemmat ihmiset osaavat ehkä kertoa lisää maankohoamisesta.

Seuraavalta sivulta näet, miten maa ensin painui ja alkoi sitten kohota.

